UUTISET

Taloudellista toimeliaisuuttakin pitää olla. Utsjokea ei pidä museoida. **YRITTÄJÄNÄ TOIMIVA SAAMELAINEN VEIKKO PORSANGER**

Utsjoelle puhdas vesi on timantteja arvokkaampi

Irlantilainen kaivosyhtiö on varannut alueen mahdollista timantinetsintää varten Utsjoella, osittain Kevon luonnonpuistossa. Valtaosa paikallisista asettui heti vastarintaan, mutta osa toivoo kaivosta.

PEKKA FALI

Utsjoen Leppälän tilalta kotoisin oleva Viljo Valle vastustaa jyrkästi timanttikaivoshanketta. Karelian Diamond Resources -yhtiön varausalue sijaitsee osin hänen perikuntansa mailla. Taustalla Vanhankentänjärvi, josta vesi laskee Utsjoen kautta Tenoon.

UTSJOKI (MT)
Kaivostoiminnan käynnistäminen ei ole helppoa missään päin Suomea, mutta Utsjoella vastarinta alkoi jo varauspäätöksestä.

Utsjoen kunta, kaksi paliskuntaa ja lukuisa joukko saamelaisia poronomistajia ja kalastusoikeuden haltijoita on valittanut Turvallisuus- ja kemikaalivirasto n päätöksestä hyväksyä irlantilaisen malminetsintäyhtiön varausilmoitus.

Karelian Diamond Resources (KDR) pitää mahdollisena, että Utsjoen Leppälän ympäristössä olisi kimberliittiä. Se on harvinainen kivilaji, joka voi sisältää timanttia.

”Puhtaat vesipisarat ovat tulevaisuuden timantteja”, Utsjoen vt. kunnanjohtaja **Vuokko Tieva-Niittyvuopio** perustelee kunnan kielteistä kantaa timantinetsinnälle.

Euroopan tärkein lohijoki

Suomen ja Norjan rajalla virtaava Tenojoki on tiettävästi Euroopan tuottoisin luonnontilainen lohijoki.

KDR:n 900 hehtaarin kokoisen varausalueen läpi virtaa Utsjoki, joka laskee Tenoon.

Valittajat pelkäävät, että malminetsintä ja mahdollinen kaivostoiminta päästää Tenojoen vesistöön haitallisia aineita ja uhkaisi merilohikantaa.

”Lohijoen pilaantuminen olisi korvaamatonta”, Tieva-Niittyvuopio toteaa.

Ihmistoiminnan lisääntyminen häiritsisi valittajien mukaan myös porojen laiduntamista ja metsästystä.

He vetoavat jokisaamelaisen kulttuurin säilymisen puolesta.

Kotitila varausalueella

Norjan tullissa työskentelevä **Viljo Valle** on perikuntansa voimin mukana Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle osoitetussa valituksessa. Hänen äitinsä asuu Leppälässä varausalueella.

Valle on saamelainen ja kokee, että varausalueen maat ovat heidän. Onhan heidän sukunsa jo monta sataa vuotta paimentanut poroja, metsästänyt ja kalastanut alueella.

Lehmiä ja lampaita Leppälän tilalla on ollut viimeksi 1980-luvulla.

”Vastustus pitää aloittaa heti”, Valle katsoo. Avolouhos ”keskellä kauneinta Utsjokea” ei tulisi kuuloonkaan.

Varaus ei vielä oikeuta malminetsintään, kaivamiseen eikä louhimiseen. Se antaa vain etuoikeuden malminetsintäluvan hakemiseen.

”Toimintaa tarvitaan”

Äänekkäiden vastustajien varjossa osa myös puoltaa mahdollista kaivoshanketta.

”Utsjoki on köyhä kunta. Liian paljon on elätettäviä”, hotelli- ja ravintolayrittäjä **Vuokko Mikkola** toteaa. Hän on myös Tenonlaakson yrittäjien puheenjohtaja.

Samoilla linjoilla on Utsjoen kunnanhallituksen puheenjohtaja, lvi-alan yrittäjänä toimiva saamelainen **Veikko Porsanger**.

”Pitää taloudellista toimeliaisuuttakin olla. Utsjokea ei pidä museoida”, hän tuumii.

Porsangerin mielestä kunta muodosti kantansa liian hätiköidysti.

”Esimerkiksi Kemin kromikaivoksesta ei ole koskaan kuulunut mitään kielteistä. Ei yhden Talvivaaran takia voi malminetsintää lakkauttaa.”

Porsanger on sitä mieltä, että tietyin reunaehdoin kaivos voi Utsjoelle tulla. Hän kuitenkin toivoisi, että yhtiö tulisi kertomaan, mitä se aikoo tehdä.

Nyt ongelma tuntuu olevan, että kylällä liikkuu vain huhuja yhtiön taustoista ja tarkoitusperistä.

SUVI NIEMI

Lohenkalastus on yksi Utsjoen merkittävimmistä matkailuvalteista.

Utsjoen kunnanhallituksen puheenjohtajan Veikko Porsangerin mielestä kuntaan pitää saada taloudellista toimeliaisuutta. ”Luonnonsuojelualueita on paljon.”

Kunnanjohtaja Vuokko Tieva-Niittyvuopio keskittyisi matkailun ja poronhoidon edistämiseen.

Varausalue Utsjoella

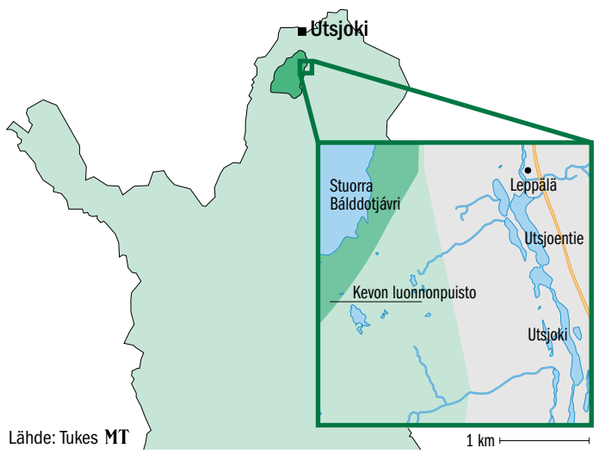

Lähde: Tukes MT

TIMANTTIKAIVOS

Euroopassa ei vielä yhtään

Euroopassa ei ole toistaiseksi yhtään timanttikaivosta. **Suomen lupaavin** timanttia sisältävä kimberliittiesiintymä on Kaavin Lahtojoella Pohjois-Savossa.

Timantit erotellaan kimberliitistä murskaamalla ja seulomalla malmia useita kertoja erikokoisten seulojen läpi.

Kaivosyhtiö halukas yhteistyöhön

Karelian Diamond Resources (KDR) on irlantilainen malminetsintäyhtiö. Se tekee yhteistyötä brittiläis-australialaisen kaivosyhtiön Rio Tinton kanssa, joka on maailman suurin hiilen louhija.

Maaseudun Tulevaisuus haastatteli KDR:n hallituksen puheenjohtajaa **Richard Conroyta** puhelimitse.

Conroyn mukaan on vielä ennenaikaista puhua kaivoksesta.

”On hyvin mahdollista, että Utsjoen varausalueella on timanttiesiintymiä. Nyt alueelta otetaan näytteitä, joista etsitään kimberliitin indikaattorimineraaleja”, hän kertoo.

Conroyn mukaan näytteenotto ulkoistetaan Geologian tutkimuskeskukselle (GTK). Moreeninäytteet analysoidaan. Jos tulokset osoittavat, että timanttiesiintymät ovat todennäköisiä, yhtiö hakee malminetsintälupaa.

GTK:n Pohjois-Suomen aluejohtaja **Kimmo Pietikäinen** ei vahvista, että tällaisesta yhteistyöstä olisi sovittu.

”Pienemmät päästöt kuin kultakaivoksella”

Conroy ei ole itse käynyt varausalueella Utsjoella, mutta kertoo, että vierailu voisi ajoittua ensi kesään.

”Olemme valmiita keskustelemaan saamelaisten ja muiden paikallisten kanssa”, hän toteaa.

Kaivos työllistäisi Conroyn mukaan satoja ihmisiä.

Timanttikaivoksella on hänen mukaansa pienemmät vaikutukset ympäristöön kuin kultakaivoksella. Prosessissa ei käytetä kemikaaleja.

Suomessa ympäristönormit ovat Conroyn mukaan erittäin tiukat, mikä on hyvä asia.

”Ympäristöstä huolehtiminen on meille tärkeää.”

SUVI NIEMI

PÄIVÄN KYSYMYS

Moni on hakenut tänä kesänä lämpimiä uimavesiä etelästä.

Pääseekö äkkilähdöllä lämpimään?

Suomen kolea ja sateinen keli laittaa haaveilemaan kesälomasta etelässä.

Onko lomalentojen kysyntä lisääntynyt huonojen kelien takia, Olli Lehtonen Aurinkomatkojen viestinnästä?

Sää on näkynyt myynnissä, kuten arvata saattaa. Meillä on ollut oikein myyntipiikki. Niin paljon kuin kaikki Suomen kesästä pidämmekin, tällainen keli on matkailuyrittäjälle lottovoitto.

Viikko ennen juhannusta alkoi näkymään tosi, tosi voimakas kysynnän kasvu. Kesäkuu myytiin käytännössä loppuun.

Kova kysyntä näkyy äkkilähtöjen hinnoissa. Valitettavasti nyt joutuu maksamaan ehkä muutaman kympin enemmän. Voisin antaa vinkin, että jos on jäämässä kesälomalle ja matka on varaamatta, niin nyt on väärä paikka enää jouduttaa ja ajatella, että hinnat vielä tippuvat. Saattaa käydä päinvastoin.

Vieläkö äkkilähdöillä on paikkoja?

Heinäkuun puolivälistä lähtien on vielä paikkoja. Sitä ennen on hajapaikkoja. Voi olla, ettei suosituimmissa kohteissa tai omassa hotellisuosikissa ole valitettavasti enää tilaa.

Mihin kohteisiin pääsee vielä tänä kesänä?

Paikkoja on vielä mukavasti Kreetalle, Rodokselle, Madeiralle ja Turkkiin Antalyan rannikolle. Kreikka on kesän suomalaisten kestosuosikki ja jälleen taas paikkansa pitänyt.

Italia, kuten Sisilia, on tosi suosittu uusi kohde. Sinnekin löytyy vielä paikkoja.

EMILIA LAVONEN

TALOUDESTA LYHYESTI

Turun telakan kauppa etenee

Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan valtio ja saksalainen telakkayhtiö Meyer Werft ovat päässeet korealaisen STX:n kanssa alustavaan yhteisymmärrykseen Turun telakan kaupan ehdoista.

Lopullisesta ratkaisusta pyritään tiedottamaan ensi viikon loppuun mennessä, ministeriöstä kerrotaan.

Tuulituet ovat edelleen kasvussa

Tammi–maaliskuussa uusiutuvan energian tukia maksettiin noin 21,8 miljoonaa euroa. Summa on noin viisi miljoonaa euroa enemmän kuin samalla ajanjaksolla viime vuonna.

Vuotta aiempaan verrattuna tuulivoimatuet kasvoivat 7,9 miljoonalla eurolla.

Mobiilisurffailu EU-maissa halpenee

Internetin selaaminen mobiililaitteella toisessa EU-maassa halventui eilisestä lähtien. Heinäkuun alusta mobiilidatan hinta EU-matkoilla putoaa 45 sentistä 20 senttiin megatavulta.

Puhelut ja tekstiviestit halpenivat 21–25 prosenttia. EU:n tavoite on poistaa verkkovierailumaksut kokonaan.

Vapaa-ajan asuntoja hankitaan lainalla

Vapaa-ajan asuntoja varten on nostettu alkuvuonna enemmän lainaa kuin vuosi sitten, tiedottaa Suomen Pankki.

Toukokuussa luottolaitosten myöntämien vapaa-ajanasuntolainojen kanta oli 3,2 miljardia euroa, mikä on lähes 4,7 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten.

Marttila: Biotalous tarvitsee sanojen lisäksi tekoja

Syksy näyttää, kuinka hyviä kavereita maaseudulla on, MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila** sanoo.

”Biotaloudesta on puhuttu kauniisti. Nyt odotetaan tekoja.”

Yle ehti sunnuntaina julistaa, että kokoomus on MTK:n uusi metsätalouskaveri. Yhtenä perusteluna oli hallituksen biotalousstrategia, toisena Marttilan ennenkin kertoma pettymys siihen, ettei keskustalla ollut viime kaudella EU-parlamentissa alusta asti maatalousmeppiä.

Uutinen sai aikaan sen verran hämmennystä, että maanantaina Marttila tviittasi: ”Tiedot siirtymisestäni kokoomukseen ovat vahvasti liioiteltuja.”

”Jutussa vedettiin mutkia suoriksi”, Marttila sanoo.

Yhteistyötä kaikkien puolueiden kanssa

Totta on, että Marttila toivoo kokoomuksen(kin) olevan MTK:n metsätalouskaveri.

”Etujärjestö haluaa olla kaveri jokaisen puolueen kanssa. Jokaisen kanssa toivotaan hyvää yhteistyötä maaseudun hyväksi.”

”Erityisen tärkeää yhteistyö on kulloistenkin hallituspuolueiden kanssa, koska ne päätöksiä tekevät. Toisaalta niiden kanssa neuvoteltaessa ollaan myös tiukkana, kun tilanne niin vaatii. Samaan aikaan yhteistyötä pidetään yllä opposition kanssa.”

Vielä edellisen hallituksen aikaan Marttila ei lukenut kokoomusta MTK:n metsäkaveriksi, pikemminkin biotalouden vastarannan kiiskeksi.

”Sen jälkeen kokoomus on parantanut 600 prosenttia.”

Biotalousstrategia hyvä, mutta...

Siitä esimerkki on hallituksen biotalousstrategia. Marttila on tosin siihen samaan aikaan sekä tyytyväinen että tyytymätön.

”Hyvä, että biotaloudesta puhutaan ja sanoja on paperilla. Strategia on hyvä, mutta nyt tarvitaan tekoja. Hallituksen ja kokoomuksen uskottavuus punnitaan tekojen mukaan.”

Marttila oli toivonut biotalouden edistämistoimia jo minihallitusohjelmaan.

”Mitä vielä. Biotaloudelle se oli puhdas nolla. Rahat menevät raitioteihin ja tunneleihin.”

Seuraava ja tälle hallitukselle käytännössä viimeinen mahdollisuus on ensi vuoden menoarvioesitys. Marttila haluaa uskoa, että lopputulos on hyvä. Hän kannustaa myös oppositiota vahtimaan sitä.

Toiveissa kaksi maatalousmeppiä

Totta on sekin, että Marttila pettyi, kun keskusta ei vuoden 2009 EU-vaalien jälkeen saanut heti paikkaa EU-parlamentin maatalousvaliokunnassa. Edessä oli sentään maatalousuudistus.

Kokoomuksen **Ville Itälä** sai maatalousvaliokunnan varajäsenyyden, jonka peri **Petri Sarvamaa**. Keskustan **Riikka Pakarinen** sai varajäsenyyden kauden puolivälissä.

Keskustalla ei ollut puute halusta, vaan valiokuntaan oli kova tungos, keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä** kirjoitti blogissaan maanantaina.

Nyt juuri ennen valiokuntapaikkojen jakoa Marttila on toiveikas. Maatalousvaliokuntaan pyrkivät kokoomuksen Sarvamaa ja keskustan **Olli Rehn**. Muutkin biotaloudelle tärkeät valiokunnat näyttävät kiinnostavan suomalaisia.

Viime parlamenttikaudella kokoomus oli näkyvämpi maataloudessa, keskusta taas metsäasioissa, Marttila arvioi päättynyttä parlamenttikautta.

HEIKKI VUORELA

Biotalouspuheiden pitää muuttua teoiksi viimeistään valtion ensi vuoden talousarviossa, MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila vaatii.